

(Priloga Vrtcu.)

Št. 3.

Ljubljana, dne 1. marca 1901.

IX. tečaj.

Ne, lažnik pa res nočem biti!

3. Laž je protinaravna.

Laž je protinaravna, se pravi, da vsak človek bi moral resnico govoriti že zato, ker je človek. Kakor vsak ptiček v naravi poje svojo prirojeno pesmico: škrjanček visoko v zraku žvrgoli, kukavica se na veji guglje in kuka, ščinkovec ščinka v zelenem bukovju itd.; tako bi moral vsak človek po svoji naravi govoriti le resnico. Njegova duša je ustvarjena po božji podobi, Bog pa je večna resnica, torej bi morala duša tako vladati človeški jeziku, da bi vselej govoril le resnico.

Pa kakor nekatere ptiče ptičar preuči, da se naučijo tudi tujih glasov in pesmic, tako se dajo tudi mnogi ljudje preučiti, da proti svoji naravi govoré — laž!

Prvi, ki je človeka učil takih protinaravnih glasov, je bil sam satan iz pekla. Ko je Eva začula prvo laž, se je zavzela. To je bilo zanjo kaj nenavadnega; ušesa so jo zbolela in brž je satanu zavrnila lažnjivo govorico. A žal, da Eva ni vztrajala pri svoji trditvi, da je v prvi vojski, ko sta se udarili resnica in laž, pre-

magala — laž! In od takrat ima satan toliko zaupanje na to svojo sabljico — grdo laž, da je celó ljudi naučil, da mu pomagajo širiti kraljestvo laži. Zato pravi sam Jezus o njem, da je oče laži, in vsi lažniki in vse lažnivke — to še izrečno pristavi, so satanovi otroci!

In s tem je še posebej dokazano, da je laž protinaravna, zakaj po svojem ustvarjenju je človek — otrok Božji, ne pa satanov! Tak bi moral tudi vselej ostati, ne pa se preleviti v najgršo spako, v tako ostudno potvoro!

Da je laž protinaravna, nam kažejo nedolžni otroci. Dokler so otroci še neizprijeni, popolnoma nedolžni, govoré le vedno golo resnico, in že marsikatega lažnika so pripravili taki preprosti otroci v veliko zadrego, ko so v svoji prirojeni preprostosti odkrili resnico, razkrinkali laž... Ko bi pa laž res ne bila protinaravna, zakaj pa takemu nedolžnemu otroku rdečica tako zeló oblije vse obličje, ko izpregovarja prve laži, zakaj je tako zeló zbezan?

Posebno pa to resnico, da je laž protinaravna, spoznamo še iz tega, ker se je laž studila že boljšim paganom, ki so se po natornih postavah, po svoji vesti, trudili za pošteno življenje.

Da se je res laž zelo studila boljšim paganom, to nam izpričujejo njihovi modrijani. Plutarh piše: „Laž je pregreha sužnjikov in vsi ljudje naj bi jo sovražili!“ — Isti Plutarh pripoveduje o starih Perzijanih, da dve reči zame'avajo kot najostudnejši; prva je: lagati se, druga pa: dolgove delati; to poslednje pa zlasti zato, ker človek, ki je zadolžen, misli, da se mora lagati. Zato lahko rečemo, da sta se Perzijanom dve reči zdeli nagusni: prvič laž, in drugič zopet laž.

Aristotel, zelo čislán modrijan iz starih časov, pa pravi: „Ljudij, kateri niso odkriti in preprosti, marveč pripravljeni za laž in goljufijo, se je treba bolj ogibati kakor gadov.“

Z grškega otoka Kiosa je prišel nek starček v mesto Lacedémon, da bi tam govoril. Ni pa hotel, da bi ga imeli poslušalci za starca; zato si je dal pobarvati svoje bele lasé. Ta zvijača se je pa opazila, in komaj

je dokončal svoj govor, kar se vzdigne odkritosrčen mož, Arhidámnos po imenu, in reče: „Kako moremo verjeti temu možu? Kaj pa nam more povedati dobrega, če ne nosi laži le v srcu, marveč celo na glavi!“

Tako gnusna se je torej zdela laž že paganom, — kako gnusna se mora zdeti šele nam katoliškim kristijanom! Ako je hotel Jezus zaznamovati kakega človeka kot posebno slabega, je rekel, da je tak kakor pagan ali očiten grešnik. Glej, ti bi bil pa še slabši nego pagan, ko bi se pridružil — grdim lažnikom!

„To ni več novo.“

Zimska slika.

Kakšna je bila ona zima!

Po leti je bilo prav vroče in suša je pritisnila. Stari ljudje so zmajevali z glavami in govorili:

„Bog nas varuj! Takega poletja še ne pomnimo. Taka vročina, oh, saj vse zija. Trava je že vsa rujava. Kakšna letina bo to? Saj se nam bo vse posušilo. Bo pa zima prav huda, prav gotovo.“

In niso se motili. Saj stari ljudje marsikaj vedó že iz izkušnje. Zima v pravem pomenu besede je zavladala. Snega sicer dolgo ni bilo, tako, da so se ljudje kar čudili. Ali burja, ta je bučala in pihala, da se je hotelo vse polomiti. In mraz je bilo. Oh, kako so se ljudje stiskali k peči! Slednjič je le pričelo snežiti. Nekaj dni pred Božičem je bilo. In kako je melo. Joj, to je bilo veselje. Otroci so gledali skozi okno in strmo spremljali z očmi snežinke na tla. Sneg je padal in padal, in pošteno je zapal. „Kaj bo, kaj bo“, govorili so ljudje, „saj se mora vse polomiti pod to sneženo težo. No, ta ne bo skopnel tako hitro.“

Pri Lenčkovih niso imeli posebnega opravila. Mati so se sukali okoli peči in pripravljali kosilo; oče so hodili semintje, prijeli tupatam za kako delo in zmajevali so z glavo. Toliko snega jim ni bilo po volji.